

Много пъти се чувстваме изморени в живота и тук разбираме каква стойност имат думите на Христос- Дойдете при Мене всички отрудени и обременени, и Аз ще ви успокоя. Един млад човек не може да почувства това в пълна степен, няма тежести върху себе си, но зрелият човек и е минал през много прекеждия, скърби, затруднения, неуспехи, умора, и самите години трупат умора, тежест в душата му и той иска да отдъхне, да даде някъде този товар, да се разтовари. Този, Който истински може да ни отмори, е Христос. Не съществува друг. Всичко друго, което правим, са човешки неща, които донякъде могат да помогнат, различни човешки неща- отиваш на едно пътуване, отивам във вилата, при някой добър приятел, на някое приятно място. И това помага и отморява, но не отморява дълбоко човека. Само Христос може да отмори истински душата на човека, защото Той Самият е Покоят на душите ни. Както казваме в св. Литургия, сами себе си и един други и целия си живот на Христа Бога да предадем. Да дадем на Христос целия товар на нашето аз и на околните хора, нашите грижи, безпокойства, агонии, страхове, скърби, болка, оплаквания, всичко това да го раз-товарим в ръцете на Бога- на Христа Бога да се отдадем. Това е тайната. Ако човек не го разбере, тогава с течение на времето се огъва под тежестта на умората, която носи в себе си и, доколкото знам, психологията днес учи това. Затова се опитват да открият тежестите, раните на душевния свят на човека. И дори само това човек да ги сподели е нещо. Да ги изкара навън, да не ги държи в себе си, а много повече, ако той се научи да оставя всичко в Божиите ръце чрез молитвата, чрез изповедта да ги изведе от себе си и ги каже на Бога, да ги даде на Бога, да не ги държи.

Както много пъти казваше старец Паисий, приличаме на някой, който държи една торба, пълна с вехти неща, Бог идва да ни я издърпа от ръката, за да не държим тази пълна с непотребни неща, боклуци и нечистотии торба, а ние не я пускаме. Не. Ние искаме да я държим, и където ходим, да я носим със себе си. Бре, Бог идва и ти я дърпа, остави я, пусни я, хвърли тази пълна с хиляди неща торба! Хвърли я, не я носи със себе си. За какво я държиш? За какво ти е и така да се терзаеш и измъчваш несправедливо? Но ние - не, за нищо на света не я пускаме! Както някои инатливи деца, които стискат здраво някои неща и не ги пускат.

На Света Гора един младеж дойде да стане монах, но се затрудняваше. Веднъж, когато беше в храма, старецът го гледаше отсреща и каза:

- Виж този млад човек, не оставя един помисъл да му убегне!

Тоест да не вземе някой помисъл да му отбегне и пет минути да остане без помисли.

- Умът му е като мелница, която постоянно мели. Слага вътре материал, слага камъни и изкарва прах и пясък. Той го извика и му каза:

- Ела тук! Добре бре, седиш като телевизионна антена, която приема всички вълни, които излъчвателят изпраща, остави и някоя да ти убегне! Умът ти е като мелница, която постоянно се върти. Внимавай какво слагаш в ума си!

Естествено, ако слагаш камъни, ще изкара прах, пясък, ще вдигне прах. Затова сложи добър материал в ума. Вложи добри помисли, благи, благи понятия, вложи молитвата, защото така се терзаеш, защото всичко онова, което постоянно мелиш, се стоварва върху теб, не върху някой друг, и се терзаеш несправедливо. Човек трябва да се научи да внимава над себе си, умът му да не бъде в безпорядък, който не приключва, и ни съсипва, нашият ум може да ни съсипе и да ни създаде много проблеми. Затова трябва да се обърнем към Бога чрез молитвата, изповедта, смирението и да оставим всичко, което ни занимава, в Божиите ръце и да имаме мир. И ще намерите покой за душите си. Христос дойде в света, за да ни утеши, а не за да ни обърка, смути, а за да ни даде покой, отмора, защото знае, че сме изморени хора и колкото повече времето минава, толкова повече се изморяваме. Това е великото изкуство и Църквата го притежава.

Някога разговарях с един психолог и той ме попита:

- Колко човека приемаш на ден?

Аз му казах:

- Сега, когато остарях, не издържам много, 50-60, до 70 на ден. Когато бях в манастира Махера и бях по-млад, понякога 150, започвах от в 4 сутринта и свършвах в 7-8 вечерта и по-късно.

Той ми каза:

- Това, което правиш, не е хубаво, много е жестоко. Ние не можем да приемем повече от десет човека на ден. Като психолог, който приема хора, приемаме най-много десет, повече не издържаме.

Да, но ние имаме едно предимство, че веднага щом излезем от изповедалнята, всичко изчезва. Това е едно странно явление. А слушаме толкова много неща. Помислете само какво чува един духовник. Нищо приятно, първо на първо, никой не ни казва приятни неща. Както при лекаря. Има ли някой, който ходи при лекаря да му каже: докторе, дойдох да ме прегледаш, защото съм много здрав! Не. Само болести, рани, кръв, болки. При духовника няма да отидем да му кажем нашите добродетели, постижения, радостни събития от живота, а всичко криво, обратно, скръбно, неуспехи. Е, човек си, колко време да изслушваш безброй неща и грехове.

Веднъж едно дете ме попита:

Господине, идвал ли е някога някой да ти каже, че е извършил убийство?

Аз му казах:

- Да!

- Не изтръпна ли?

- Не изтръпнах.

То гледаше учудено.

- Ама сериозно?

- Сериозно.

И де да беше само един. . . Много хора днес са обременени и съществуват много проблеми в света. Но всичко това не го задържа върху себе си, и затова нашият стомах и сърце не си пати, не рухваме под тежестта на човешката болка, на

всечовешката болка, а всички тези неща ги даваме на Христос, защото Христос е Божият Агнец, Който взема и понася греха на света, и нашия грях и също. Христос е Този, Който реално присъства там и поема целия този товар, ние нищо не правим, просто сме служители, вършим нашето служение, но там е Христос, Който приема всеки човек. Това ви го казвам, не само от моя опит като изповядващ се човек, тоест като вярващ, който се изповядва веднъж на 2-3 месеца, а като човек, който повече от 35 години изповядвам - хиляди човеци, но ви казвам, че е това е една тайна, която вършим 50 пъти на ден, и много пъти всеки ден, до степен на пълно изтощаване, но съм напълно убеден, че Христос присъства там. Виждаме постоянно това, Той приема хората, Той слуша хората, Той отговаря на хората, Той изцелява човека, ние сме зрители на това нещо. Както един касиер в банка, през чиито ръце минават милиони лири на ден, но те не са негови. Той ги взема, записва, изпраща на началника, просто върши тази работа. Така е и с духовника. Той е свидетел, свидетелства там за Божието присъствие, той е едно оръдие, което Бог използва. Но Този, Който извършва великата тайна на изцелението на човека, Който отговаря на неща, които човек пита, на спасението на човека, е Христос. Това е най-големият опит, който човек може да има. Казвам това много пъти, когато ръкополагам свещеници, че от този момент ще виждаш Бог да действа чрез твоите ръце, Бог ще бъде всекидневна реалност за теб, Това е чудо, всекидневно чудо, повтарящо се стотици пъти на ден, където стават всички тези намеси на Бога- както казват отци - без ти да правиш нищо. Просто изпълняваш външната част от тази връзка на човека с Бога, но наистина Христос, Който взема греха на света, поема товара - нашия и на целия свят. Но за да почувстваме това, първо трябва да разберем, че Христос взема и нашите грехове, на нас, духовници, свещениците, епископите, и след като Той взема и моите грехове, тогава взема и греховете на всички хора и не мога да възнегодувам или да се усъмня дали Той ще понесе греховете на моя брат. Защото нашият личен опит е голямото доказателство, че Христос дойде в света да спаси грешници, както казва св. ап. Павел, от които пръв съм аз. След като Христос търпи мен, и спасява мен, не ме е захвърлил и заличил от Неговото лице, тогава мога да търпя който и да е човек, защото със сигурност моят брат е по-добър от мене. Каквото и да е направил. Защото, със сигурност, под мен не съществува друг, така трябва да се чувства човек, че под мене няма други. Докато изглежда, че това е тежко, то всъщност е много отморяващо, защото, колкото повече човек се смирява пред Бога, признава, че Бог е негов Спасител, и Му благодари, защото го е спасил, защото е станал Човек за нас, защото ни търпи и когато казвам търпи, имам предвид мене, не другите хора, а мен, всеки от нас поотделно. Така, когато чувствам това нещо, колкото повече го чувствам, толкова повече се отморявам, и колкото повече плача и ридая за моето хал и окаяност, толкова по-голяма утеха чувствам. Това е тайната на Църквата. Намираш радост не в светската радостта, а в болката. Там, където се вижда болка, където се вижда скръб, там, където се вижда кръст, там, където се вижда умора, там е утехата. Там, на Кръста е радостта, както се казва, защото, ето чрез Кръста дойде радост за целия свят. Чрез скърбите, чрез покаянието, чрез борбата на покаянието и смирението човекът отморява. Това е нещо парадоксално. В Църквата колкото повече човек плаче, толкова повече се радва. Колкото повече човек се научава на изкуството на сълзите, да плаче, молейки се, толкова повече отморява и се очиства. Сълзите в духовното пространство са ключът, който ни отварят Божиите тайни, тайните на Божията благодат. И колкото повече плаче, толкова повече се радва,

весели, утешава, очиства и отморява.

Нашата надежда и вяра е в Христос, Той е нашата отмора. Без Него не отморяваме. Никой не може да ни отмори. И тези неща, които си мислим, че ни отморяват, ни изморяват невъобразимо. Човек си мисли, че ако е богат, ще се чувства приятно. Но богатството е безпощаден, безмилостен, жесток тиранин, няма никаква радост в себе си. То е тежест, сянка, която постоянно те преследва. Човек може да мисли, че светска слава дава отмора, това да си човек с голяма слава в света, с име, със сила. Нищо не е това, нищо абсолютно, а умора, товар, лъжа, измама, които ни терзаят невъобразимо. Нищо от това не може да отмори човека, а той отморява само близо до Бога, само в това, което е истинно, автентично, само в това, което побеждава смъртта. Всичко друго е осъдено на смърт, и това ни изморява невъобразимо, защото, първо на първо, ни дава несигурност. Как мога да стъпя върху моето богатство? Какво може да ми помогне? Да разчитам на моето здраве? Кое здраве? Не знам в следващата минута какво ще се появи пред мен. И слава Богу, днес имаме толкова болести, които ни дебнат всички нас. Толкова премеждия, трудности, опасности, страхове. Кой може да ми даде сигурност? Сигурността е лъжеусещане, която ти създават тези светски неща. Както се казва в Евангелието за в последните времена, че ще владее страх то земята. Днес страхът, несигурността на човека е явление. Ако заговориш на другия за болести, той ти казва: чукни на дърво да сме здрави! Чукни на дърво. Бре, на каквото искаш почукай, дърво, дъска, желязо, стена, каквото искаш, но когато дойде час да почука болестта на врата ти, ще видим върху какво ще почукаш - върху каквото и да почукаш, нищо няма да стане. Скриваме реалността, тя ни ужасява. Всъщност всички тези неща ни терзаят, докато Христос реално е Тихата Светлина. Той е Божията Светлина, която просветлява човека, успокоява го, упокоява го, дава му чувството за вечното царство Божие. Когато човек има това чувство за вечното царство, какво може да го ужаси, какво може да му развали нагласата? Нищо не го плаши, дори самата смърт - за Божия човек тези неща имат друго измерение. Разбира се, хора сме, човешкото функционира в нас, но, както казва и св. ап. Павел, съществува надеждата в Христос. Едно е да се терзаеш без надежда, а друго да имаш надежда в Христос. Това е мощна основа, върху която стоиш и не се люлееш лесно. Този Христос, нашият Спасител, към Който имаме дръзновение, защото Го чувстваме като наш, моят Христос казвали светците. И Христос, Спасител на целия свят, ни привежда към Бога. Ставайки Човек, Той привел целия човек към Бог Отец.

Имайки вяра в Бога в Христос, ние сме непоклатими. Не се поклащаме, не помръдваме от мястото си. Когато ни покрият вълните на изкушенията, на маловерието, на затруднението, където настават такива часове, и дори големи светци Бог допуска да се окажат в много трудни часове, невъобразимо тежки моменти, където сякаш Бог оставя хората и мълчи, и чувстваш, че си сам, и не само това, а и всички злини попадат върху теб и едното зло следва другото, едното изкушение следва другото, единият неуспех след другия и не виждаш Бога никъде. Не Го чуваш, сякаш Той те е захвърлил. Но убеждението, че Бог присъства - както старец Йосиф Исихаст си казвал, когато го задушавали тези помисли: добре всичко това, което казваш. Има хиляди логически опори и доказателства, че е така, както го казваш. Но къде е Бог? Къде остава Бог? Той ще ни остава така? Възможно ли е Бог да ни остави? Бог не ни оставя, никога. И ако се пържим в премеждията на живота, Бог е там, заедно с нас, а след това, когато онези скърби отминат, ще видим, че най-плодоносният период в духовен смисъл в живота ни,

там, където Христос реално е бил с нас, е бил точно този период на много скърби. Там, сред много скърби, се крие Божията благодат, а не сред радостите. И сред радостите е хубаво. И там благодарим на Бога. Но сред радостите кой не казва слава Богу? Нали? Когато изпитваме радост, казваме слава Богу! Добре сме! Но можем ли да кажем, слава Богу, зле сме! Слава Богу, болни сме! Слава Богу, на умираме сме! Слава Богу, всичко около мене е рухнало. Но слава Богу! Както св. Йоан Златоуст, който казвал и завършил живота с думите слава Богу за всичко! Велико нещо е славословието към Бога за всичко - и за радостните, и за скръбните, и за лесните, и за трудните неща и за успехите, и за неуспехите. Но най-вече за скърбите. Скърбите ни правят зрели, а когато сме добре, забравяме, такава ни е природата, забравяме Бога, ближните, братята ни и всички страдащи хора около нас. . .

Превод от гръцки: Константин Константинов

{jcomments off}